

Sygn. akt I CNP 22/06

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski

w sprawie ze skargi B. T. o stwierdzenie niezgodności

z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w M.

z dnia 4 sierpnia 2004 r., sygn. akt I Ns .../04

w sprawie z wniosku B. T.

przy [...]

o stwierdzenie nabycia spadku,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 czerwca 2006 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 4 sierpnia 2004 r. Sąd Rejonowy w Mł. stwierdził nabycie spadku po Z. T. Wnioskodawca nie złożył wniosku o uzasadnienie tego postanowienia i nie zaskarżył go apelacją.

W związku ze wskazanym postanowieniem wnioskodawca zażądał stwierdzenia jego niezgodności z prawem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z dniem 6 lutego 2005 r. w sposób istotny znowelizowane zostały przepisy kodeksu postępowania cywilnego, bowiem ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2005 r., Nr 13, poz. 98, dalej – ustawa z dnia 22 grudnia 2004 r.) w tytule VI księgi pierwszej części pierwszej tego kodeksu dodano dział VIII, zatytułowany „Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia” (art. 424¹ - 424¹²). Wprowadzenie do kodeksu postępowania cywilnego nowego rodzaju postępowania przed Sądem Najwyższym wiąże się z dokonaną - ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 162, poz. 1692; dalej – ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r.) - nowelizacją kodeksu cywilnego w zakresie uregulowania odpowiedzialności organów władzy publicznej za szkodę wyrządzoną niezgodnym z prawem jej działaniem. Przepis art. 417¹ § 2 znowelizowanego kodeksu cywilnego stanowi bowiem, że jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem. Odnosi się to również do wypadku, gdy prawomocne orzeczenie lub ostateczna decyzja zostały wydane na podstawie aktu normatywnego niezgodnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą. W sytuacji określonej w tym przepisie ustawodawca uzależnił więc możliwość dochodzenia naprawienia szkody od uprzedniego stwierdzenia we właściwym postępowaniu, że orzeczenie nie było zgodne z prawem. Aczkolwiek nowelizacja przepisów prawa materialnego weszła w życie z dniem 1 września 2004 r. (art. 6 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r.), to wymagane „właściwe postępowanie”, mające na celu

uzyskanie prejudycjalnego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem, uregulowano dopiero we wskazanych wyżej art. 424¹ - 424¹² k.p.c.

Powyższa kwestia temporalna została już wyjaśniona w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od orzeczeń, które stały się prawomocne od dnia 1 września 2004 r. (por. uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 26 października 2005 r., III BZP 1/05, Biul. SN 2005, nr 10, s. 25, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2005 r., I CNP 1/05, niepubl.). Wnioskodawca zaskarżył natomiast postanowienie Sądu pierwszej instancji wydane przed tą datą, co przesądza o niedopuszczalności skargi.

Zauważyć również należy, że zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia służy od prawomocnych orzeczeń, których zmiana lub uchylenie w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie była i nie jest możliwa. W wyjątkowych wypadkach, określonych w art. 424¹ § 2 k.p.c., skarga jest dopuszczalna pomimo nieskorzystania przez stronę z przysługujących jej środków prawnych. Wystąpienie takiego wypadku skarżący powinien jednak, zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., wykazać w skardze. Skoro nie został on wykazany w skardze wnioskodawcy, o jej dopuszczalności decydują przesłanki określone w art. 424¹ § 1 k.p.c. Przedmiotowa skarga przesłanek tych nie spełnia, gdyż wnioskodawca nie skorzystał we właściwym czasie z prawa do wniesienia apelacji od postanowienia Sądu Rejonowego w M.z dnia 4 sierpnia 2004 r. W konsekwencji, również z tych względów skarga jest niedopuszczalna i podlegała odrzuceniu (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).

Z podanych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).